

**Jaarrapportage Functionaris
Gegevensbescherming
Passagiersinformatie-eenheid
Nederland**

2023

Datum
Status

31 januari 2024
definitief

Colofon

Afzendgegevens	Minister van Justitie en Veiligheid Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den Haag www.rijksoverheid.nl/jenv
Contact	T 070 370 68 89
Bijlage(n)	-
Auteurs	Functionaris voor gegevensbescherming Pi-NL FG-Pi-NL@minjenv.nl

Inhoud

COLOFON	2
1 INLEIDING	4
2 SAMENVATTING	5
3 WAARBORGEN EN BEVINDINGEN	6
4 STATISTIEKEN	15
5 BIJLAGEN	19
5.1 LIJST VAN PASSAGIERSGEGEVENS.....	19
5.2 LIJST VAN STRAFBARE FEITEN	20
5.3 PASSAGIERSGEGEVENS: API EN PNR	21

1 Inleiding

Dit is de jaarrapportage over het jaar 2023 van de functionaris voor gegevensbescherming van de Passagiersinformatie-eenheid Nederland (hierna: FG). Deze rapportage vindt zijn grondslag in artikel 18, lid 2 van de Wet gebruik van passagiersgegevens voor de bestrijding van terroristische en ernstige misdrijven (hierna: PNR-wet). Hierin is bepaald dat de FG jaarlijks voor 1 juli een rapportage zendt aan de minister van Justitie en Veiligheid, de beide Kamers der Staten-Generaal en de AP over het voorgaande kalenderjaar. In deze rapportage gaat de FG in op de wijze waarop controle is uitgeoefend op de verwerking van de persoonsgegevens door de Passagiersinformatie-eenheid Nederland (hierna: Pi-NL) en de wijze waarop de waarborgen voor de gegevensbescherming zijn uitgevoerd. De rapportage bevat tevens statistieken over de mate waarin passagiersgegevens op grond van de artikelen 9a tot en met 16 van de PNR-wet zijn verstrekt, doorgegeven of verzocht.

Over de Passagiersinformatie-eenheid Nederland

Op 18 juni 2019 is de PNR-wet in werking getreden. De wet implementeert de Richtlijn 2016/681/EU van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 over het gebruik van persoonsgegevens van passagiers voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van terroristische misdrijven en ernstige criminaliteit. Deze PNR-richtlijn voorziet in een verplichting voor de lidstaten om een passagiersinformatie-eenheid in te richten en luchtvaartmaatschappijen voor te schrijven dat zij passagiersgegevens van vluchten waarover zij voor hun normale bedrijfsvoering beschikken, te versturen naar de passagiersinformatie-eenheid van de lidstaat waarvan of waarnaar een vlucht plaatsvindt. De minister van Justitie en Veiligheid is de verwerkingsverantwoordelijke voor de Pi-NL. De eenheid heeft de volgende bevoegdheden:

- Het beoordelen van de passagiers voorafgaand aan hun geplande aankomst in of geplande vertrek uit Nederland, om te bepalen welke personen vanwege mogelijke betrokkenheid bij een terroristisch of ernstig misdrijf moeten worden onderworpen aan een nader onderzoek door een bevoegde instantie of Europol;
- Het voldoen aan een vordering van gegevens van een bevoegde instantie of aan een verzoek van Europol, een andere lidstaat of een derde land;
- Het analyseren van passagiersgegevens voor het opstellen van nieuwe of het bijstellen van bestaande criteria die worden gebruikt bij de beoordelingen om te bepalen welke personen betrokken zouden kunnen zijn bij een terroristisch of ernstig misdrijf.

De FG is belast met de controle op deze verwerkingen van persoonsgegevens door de Passagiersinformatie-eenheid en met de controle op de uitvoering van de desbetreffende waarborgen voor de gegevensbescherming.

2 Samenvatting

Net als in 2022 kan samenvattend worden gesteld dat het management en de medewerkers van de Pi-NL zich bewust zijn van het belang van gegevensbescherming en zorgvuldig omgaan met de persoonsgegevens die zij verwerken. De wettelijke waarborgen voor het beschermen van persoonsgegevens die zijn gecontroleerd, zijn aanwezig en functioneren voldoende. De belangrijkste aanbevelingen uit de jaarrapportage 2022 (meer geïntegreerde en gedocumenteerde privacy-aanpak en uitvoering geven aan het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 21 juni 2022¹) zijn opgevolgd dan wel in gang gezet.

Er blijven ook verbeterpunten. De belangrijkste hiervan is dat de geadviseerde planmatige privacy aanpak weliswaar is gestart, maar in 2023 nog niet in volledigheid tot uiting is gekomen. Dit blijft daarmee ook in 2024 een belangrijk aandachtspunt.

¹ Prejudiciële beslissing van het Hof in het kader van een geding tussen de Ligue des droits humains en de Ministerraad (België) over de rechtmatigheid van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens. HvJ EU 21 juni 2022, C-817/19, ECLI:EU:C:2022:491.

3 Waarborgen en bevindingen

De PNR-wet bevat verschillende waarborgen voor het beschermen van passagiersgegevens. In deze wet is tevens een aantal waarborgen uit de Wet politiegegevens (hierna: Wpg) van overeenkomstige toepassing verklaard. Hieronder volgt een beknopte weergave van deze waarborgen (in verband met de leesbaarheid wordt steeds een samenvatting van de wettelijke vereisten gegeven) en de bevindingen van de FG ten aanzien van aanwezigheid en werking van deze waarborgen. De wijze waarop de controle is uitgeoefend, bestond uit het inspecteren van beleidsdocumenten, procedures en werkinstructies, het vaststellen of conform deze opzet wordt gewerkt, het inspecteren van procedures en instellingen in gebruikte systemen, het inspecteren van 'logbestanden' (overzichten van gedane verwerkingen), het inspecteren van diverse registratiesystemen (zoals melding van datalekken) en auditrapporten, het doen van steekproeven (bijvoorbeeld ten aanzien van afscherming van persoonsgegevens na zes maanden), interviews en observaties op de werkvloer.

Functionaris voor gegevensbescherming (art 18 PNR-wet en art 36 Wpg)

De PNR-wet vereist de benoeming van een FG voor de Pi-NL door de verwerkingsverantwoordelijke (de minister van Justitie en Veiligheid). De FG ziet toe op de naleving van de relevante bepalingen uit de PNR-wet en de Wpg, op de toewijzing van autorisaties, op de bewustmaking en opleiding van de medewerkers van de Pi-NL die zijn betrokken bij de verwerking van passagiersgegevens en op de audits. De FG informeert en adviseert daarnaast de verwerkingsverantwoordelijke en de medewerkers van de Pi-NL over wettelijke gegevensbeschermingsbepalingen en over de gegevensbeschermingseffectbeoordeling. Ook werkt de FG samen met de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP). Verder is de FG voor een betrokkene het contactpunt voor alle aangelegenheden in verband met de verwerking van de persoonsgegevens van die betrokkene door de verwerkingsverantwoordelijke. De FG dient voor de uitvoering van diens taken toegang te hebben tot alle gegevens die door de Pi-NL worden verwerkt. De FG kan de AP informeren indien hij vaststelt dat een verwerking van persoonsgegevens door de Pi-NL niet rechtmatig is. De FG wordt door de verwerkingsverantwoordelijke tijdig en naar behoren betrokken bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van passagiersgegevens.

Bevindingen 2023: Er was een FG voor de Pi-NL benoemd en ook aangemeld bij de AP. De FG heeft voor betrokkenen als contactpunt gefungeerd en had toegang tot alle noodzakelijke gegevens. Er heeft regelmatig contact plaatsgevonden tussen de FG, management en medewerkers Pi-NL en het ministerie van Justitie en Veiligheid. De FG is actief betrokken bij wijzigingen in beleid en uitvoering en de effecten daarvan op de bescherming van persoonsgegevens. Ook heeft de FG geadviseerd over (de actualisatie van) de gegevensbeschermingseffectbeoordeling. Opvallend is dat in 2023 door de AP geen contact is opgenomen met de FG. De AP heeft in dit jaar zowel de publiciteit gezocht² als de minister van Justitie en Veiligheid benaderd met betrekking tot het opvolgen van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 21 juni 2022. Dit arrest had onder meer betrekking op het verwerken van passagiersgegevens van vluchten binnen Europa en op de bewaartermijn van deze gegevens (zie ook elders in deze rapportage). Op grond van artikel 36 Wpg treedt de FG op als contactpunt voor de AP 'inzake

² <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/actueel/jenv-moet-grootschalige-verwerking-gegevens-vliegtuigpassagiers-per-direct-stoppen>

aangelegenheden in verband met de verwerking van persoonsgegevens en, voor zover dienstig, het plegen van overleg over enige andere aangelegenheid.' Advies aan de AP is om hier invulling aan te geven en ook om de FG op de hoogte te houden van de communicatie van de AP met de verwerkingsverantwoordelijke.

Verbod op verwerken van bijzondere gegevens (art 19 PNR-wet)

De PNR-wet verbiedt het maken van onderscheid op grond van bijzondere persoonsgegevens, zoals ras, etnische afkomst, godsdienst of gezondheid.

Bevindingen 2023: Wanneer een luchtvaartmaatschappij bijzondere gegevens aanlevert, verwijdert het geautomatiseerde filtersysteem van TRIP de als zodanig aangemerkte gegevens; deze worden daarmee niet verder verwerkt door de Pi-NL. In de FG-jaarrapportage 2022 is aandacht gevraagd voor het steekproefsgewijs controleren van de dataset door Pi-NL op bijzondere gegevens en het actualiseren van de lijst met woorden en kenmerken die vallen onder bijzondere gegevens. Pi-NL heeft in 2023 inderdaad een controle op de werking van het filter uitgevoerd, maar er heeft geen nader onderzoek naar of actualisatie van de lijst met woorden en kenmerken die vallen onder bijzondere gegevens plaatsgevonden. Het advies blijft om dit wel te doen.

Bewaartermijn en afscherming (art 20 PNR-wet)

De PNR-wet stelt dat de passagiersgegevens gedurende een termijn van vijf jaar na ontvangst van deze gegevens worden bewaard en dat de passagiersgegevens na deze termijn worden gewist. De ontvangen passagiersgegevens dienen te worden opgeslagen en verwerkt in Nederland of in een andere lidstaat van de Europese Unie. De passagiersgegevens waaruit rechtstreeks de identiteit van een persoon kan worden afgeleid, dienen zes maanden na ontvangst ervan te worden gedepersonaliseerd door afscherming van die gegevens. Daarna kunnen deze gegevens uitsluitend worden doorgegeven met toestemming van de officier van justitie en na kennisgeving aan de functionaris gegevensbescherming, die deze verwerking achteraf controleert.

Het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 21 juni 2022 preciseert de toepassing van de bewaartermijn verder. In punt 262 en 259 stelt het Hof:

"[...] dat artikel 12, lid 1, van de PNR-richtlijn, gelezen in samenhang met de artikelen 7 en 8 en artikel 52, lid 1, van het Handvest, aldus moet worden uitgelegd dat het zich verzet tegen nationale wetgeving die voor PNR-gegevens een algemene bewaartermijn van vijf jaar voorschrijft die zonder onderscheid geldt voor alle luchtreizigers, ook luchtreizigers van wie noch uit de voorafgaande beoordeling [artikel 6, lid 2, onder a), van deze richtlijn], noch uit eventuele controles tijdens de periode van zes maanden (artikel 12, lid 2, van deze richtlijn), noch uit andere omstandigheden is gebleken dat er objectieve aanwijzingen bestaan dat zij een gevaar vormen op het gebied van terroristische misdrijven of ernstige criminaliteit met een minstens indirect objectief verband met het luchtvervoer van passagiers"

"Wanneer in specifieke gevallen op basis van objectieve elementen, zoals PNR-gegevens die een geverifieerde positieve overeenkomst opleveren, kan worden aangenomen dat bepaalde reizigers een risico kunnen vormen op het gebied van terrorisme of ernstige criminaliteit, lijkt het echter wel toelaatbaar hun PNR-gegevens langer dan die initiële periode op te slaan"

Bevindingen 2023: Het automatisch depersonaliseren van passagiersgegevens in TRIP functioneert en de FG controleert dit periodiek. De FG ontvangt een notificatie bij doorgifte van passagiersgegevens ouder dan zes maanden. De FG heeft de verstrekkingen op basis van de notificaties gecontroleerd en geconstateerd dat in alle gevallen specifieke toestemming van de officier van justitie aanwezig was voor deze doorgifte.

De algemene bewaartermijn voor passagiersgegevens is, naar aanleiding van het arrest van het Hof, in 2023 door de minister van Justitie en Veiligheid aangepast van vijf jaar naar drie jaar. Onder bepaalde voorwaarden kan een gedeelte van die passagiersgegevens voor de maximale duur van vijf jaar bewaard blijven. Dit betreft de gevallen waarin er een objectieve aanwijzing is dat de betreffende passagier een risico kan vormen op het gebied van terrorisme of ernstige criminaliteit en dit verband houdt met het luchtvervoer van passagiers.

De FG is betrokken bij en heeft geadviseerd over de ingevoerde maatregel ten aanzien van de bewaartermijn. In oktober 2023 zijn alle passagiersgegevens ouder dan drie jaar gewist waarvoor geen aanwijzing voor langer bewaren aanwezig was. Een technische oplossing en een werkproces zijn geïmplementeerd die ook na deze eenmalige 'opschoningsactie' zorg dragen voor het geautomatiseerd wissen van deze gegevens na drie jaar. Uit controle blijkt dat gegevens ouder dan drie jaar die niet voldoen aan de gestelde criteria inderdaad zijn gewist.

Register (art 22 PNR-wet)

De verwerkingsverantwoordelijke dient een register bij te houden dat gegevens bevat met betrekking tot de Pi-NL en andere passagiersinformatie-eenheden in de EU, bevoegde instanties en toegekende autorisaties. Verder draagt de verwerkingsverantwoordelijke zorg voor de vastlegging van verzoeken om passagiersgegevens van bevoegde instanties, Europol en andere passagiersinformatie-eenheden.

Bevindingen 2023: de betreffende informatie is aanwezig en opvraagbaar bij de Pi-NL.

Vastleggen verwerkingen (art 23 PNR-wet)

De verwerkingsverantwoordelijke dient zorg te dragen voor de vastlegging langs elektronische weg van ten minste de volgende verwerkingen: het verzamelen, raadplegen, verstrekking onder meer in de vorm van doorgiften en wissen van de passagiersgegevens en de resultaten van de verwerking van die gegevens. Deze 'logbestanden' bevatten in ieder geval informatie over het doel, de datum en het tijdstip van het raadplegen en het verstrekken, de identiteit van de persoon die de passagiersgegevens of een verwerking ervan heeft geraadpleegd of verstrekt en de identiteit van de ontvangers van die gegevens.

Bevindingen 2023: Controle wijst uit dat de genoemde verwerkingen zijn gelogd in het TRavel Information Portal (TRIP) systeem dat de Pi-NL gebruikt en dat deze logbestanden de vereiste informatie over doel, datum en tijdstip bevatten; ook wordt de informatie over de identiteit van degene die de informatie heeft geraadpleegd of verstrekt en over de identiteit van de ontvangers van de gegevens gelogd.

Menselijke toets (art 8 PNR-wet)

Indien een geautomatiseerde vergelijking van passagiersgegevens met een vordering, databank of criteria een positieve overeenkomst oplevert, moet deze door menselijke tussenkomst worden gecontroleerd om te bepalen of een bevoegde instantie maatregelen moet treffen of nader onderzoek moet doen.

Bevindingen 2023: de menselijke toets na positieve overeenkomst op grond van een geautomatiseerde vergelijking wordt uitgevoerd (en door het TRIP-systeem geautomatiseerd afgedwongen).

Juistheid en volledigheid gegevens (art 4 Wpg)

De verwerkingsverantwoordelijke treft de nodige maatregelen opdat de passagiersgegevens juist en nauwkeurig zijn.

Bevindingen 2023: Naast de Passenger Name Records (PNR) die luchtvaartmaatschappijen verzamelen en aan de Pi-NL doorgeven, kunnen zij in een aantal gevallen ook beschikken over Advance Passenger Information (API-gegevens)³. Vaak bevatten deze API-gegevens geautomatiseerd ingelezen paspoortinformatie. In vergelijking met PNR (die deels door de passagier bij boeking zelf wordt ingevuld) betreft het dan *extra* en in de meeste gevallen ook *geverifieerde* informatie. De API-gegevens kunnen daarmee positief bijdragen aan het identificeren van passagiers en aan het voorkomen van het onnodig verstrekken van passagiersgegevens. In de FG-jaarrapportage van 2022 is dit ook aangegeven. In 2023 leverde ongeveer de helft van de luchtvaartmaatschappijen die API zouden moeten (kunnen) aanleveren dit ook daadwerkelijk aan de Pi-NL. Daarmee blijft het advies staan om dit uit te breiden en er zorg voor te dragen dat *alle* luchtvaartmaatschappijen die beschikken over API-gegevens (zowel voor inkomende als uitgaande vluchten) deze gegevens aanleveren.

Gegevensbescherming door beveiliging en ontwerp (art 4a Wpg)

De bescherming van de passagiersgegevens dient door technische en organisatorische maatregelen te zijn gewaarborgd. Aandachtspunt bij deze organisatorische maatregelen, en dan specifiek ten aanzien van het goedkeuringsproces van een vordering die bij Pi-NL wordt ingediend, is punt 223 van het eerdergenoemde arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie:

"Om in de praktijk te garanderen dat de grondrechten en met name de voorwaarden in de punten 218 en 219 van dit arrest volledig worden geëerbiedigd in het door de PNR-richtlijn ingestelde systeem, is het van essentieel belang dat het achteraf ter beoordeling meedelen van PNR-gegevens in beginsel – behalve in naar behoren gerechtvaardigde dringende gevallen – wordt onderworpen aan een voorafgaande controle door hetzij een rechterlijke instantie, hetzij een onafhankelijke bestuurlijke entiteit, en dat de beslissing van deze rechterlijke instantie of deze entiteit wordt gegeven naar aanleiding van een gemotiveerd verzoek dat de bevoegde autoriteiten met name in het kader van een procedure ter voorkoming, opsporing of vervolging van strafbare feiten hebben ingediend"

Bevindingen 2023: Het kernsysteem van de Pi-NL, het TRavel Information Portal (TRIP), is volgens de principes van 'gegevensbescherming door beveiliging en ontwerp' gebouwd en ingericht. De Commandant van de Koninklijke Marechaussee, de beheersmatig verantwoordelijke voor de Pi-NL, heeft een 'Statement of Compliance' afgegeven voor de genomen technische en organisatorische maatregelen ter bescherming van passagiersgegevens. Aandachtspunten hierbij blijven de verwerking van passagiersgegevens buiten het TRIP-systeem om (zie ook kopje 'Audits') en de noodzaak om ook van de andere verwerkende partijen de bevestiging te ontvangen dat zij aan de gestelde beveiligingseisen voldoen (zie ook kopje 'Verwerkers') en het nog niet aanwezig zijn van controles op het verwerken van passagiersgegevens alleen op de daarvoor aangewezen locaties. Ook wordt

³ Zie ook Bijlage 5.3 'Passagiersgegevens: API en PNR'.

geadviseerd de begin 2019 door de Commandant KMar afgegeven 'Statement of Compliance' opnieuw te bezien en af te geven.

In de FG-jaarrapportage 2022 is geadviseerd dat de Pi-NL toewerkt naar een overkoepelend privacyraamwerk en -beleid en formele, vastgelegde processen met bijbehorende beheerprocessen (structurele monitoring, evaluatie en rapportage). Op deze wijze kan meer gedocumenteerd en planmatig invulling worden gegeven aan de bescherming van passagiersgegevens. In 2023 is door de Pi-NL een overzichtslijst opgesteld van alle bevindingen en adviezen die afgelopen jaren zijn voorgekomen uit audits en FG-jaarrapportages. Dit is een goede start, het is nu zaak de bijbehorende acties ook daadwerkelijk te prioriteren, te plannen, uit te voeren en te monitoren. Het advies voor 2023 blijft daarmee staan voor 2024.

Het Openbaar Ministerie heeft in 2023 besloten dat alle vorderingen die door opsporingsambtenaren worden ingediend niet alleen door de betreffende zaakofficier van justitie, maar ook door een tweede, onafhankelijke officier zullen worden ondertekend. De controle van alle vorderingen door de tweede, op afstand van de opsporing geplaatste officier was in 2023 nog niet door de FG te controleren. Dit is daarmee ook een aandachtspunt voor 2024.

Gegevensbescherming door standaardinstellingen (art 4b Wpg)

Passagiersgegevens mogen alleen worden verwerkt voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van terroristische en ernstige misdrijven en deze gegevens mogen niet zonder tussenkomst van een natuurlijke persoon voor een onbeperkt aantal natuurlijke personen toegankelijk worden gemaakt. Aandachtspunt hierbij is het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 21 juni 2022 ten aanzien van intra-Europese vluchten. Het Hof geeft in punt 173 van zijn arrest aan:

"Wordt de betrokken lidstaat niet met een werkelijke en actuele of voorzienbare terroristische dreiging geconfronteerd, dan kan daarentegen niet worden geoordeeld dat het ongedifferentieerd toepassen van het systeem van de PNR-richtlijn – én op vluchten naar of vanuit derde landen én op vluchten binnen de EU – beperkt is tot het strikt noodzakelijke."

Bevindingen 2023: In 2023 heeft de minister van Justitie en Veiligheid besloten dat uitsluitend intra-EU vluchten van geselecteerde Nederlandse luchthavens worden verwerkt door de Passagiersinformatie-eenheid Nederland. De passagiersgegevens van intra-EU vluchten naar Nederlandse luchthavens die buiten deze selectie vallen, worden automatisch gefilterd en gewist. Controles wijzen uit dat dit inderdaad het geval is. Het advies voor 2024 is om de selectiemethode te evalueren en opnieuw na te gaan – mede gelet op de werkwijze en ervaringen in andere Europese landen – op welke wijze de selectie van te verwerken intra-EU vluchten tot het strikt noodzakelijke kan worden beperkt.

Om uitvoering te geven aan de beschreven selectie is door de minister van Justitie en Veiligheid gekozen voor de inzet van een zogenaamd 'nationaal filter'. Luchtvaartmaatschappijen verzenden de passagiersgegevens van *alle* vluchten die onder het PNR-regime vallen en het filter zorgt er geautomatiseerd voor dat alleen de informatie van de geselecteerde vluchten wordt doorgezeten naar de Pi-NL voor verdere verwerking. Dit is geen ideale oplossing (er worden immers meer gegevens door de luchtvaartmaatschappij verzonden dan strikt noodzakelijk is), maar de verwerkingsverantwoordelijke heeft afdoende onderbouwd dat dit de enige praktisch werkbare oplossing is, hetgeen ook in lijn is met de opinie van de European Data

Protection Supervisor ten aanzien van een dergelijk filter⁴. Verder zijn afdoende technische en procesmatige maatregelen getroffen om zorg te dragen voor een goede werking van het filter⁵.

Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (art 4c Wpg)

Voorafgaande aan de verwerking van de passagiersgegevens moet een beoordeling zijn uitgevoerd van het effect van de voorgenomen verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens.

Bevindingen 2023: Deze beoordeling is uitgevoerd; in de FG-jaarrapportage 2022 is hierbij als aandachtspunt aangegeven is dat deze gegevensbeschermingseffectbeoordeling voor het laatst was geactualiseerd in mei 2020, met daarbij het advies om dit op korte termijn opnieuw te doen. Hier is door het ministerie van Justitie en Veiligheid, in samenwerking met de Pi-NL en met medeneming van advies van de FG, invulling aan gegeven. Eind 2023 is een geactualiseerde gegevensbeschermingseffectbeoordeling opgeleverd - maar nog niet formeel van advies van de FG voorzien of vastgesteld. Advies is om dit zo spoedig mogelijk te doen; daarnaast blijft het advies om de gegevensbeschermingseffectbeoordeling regelmatig te blijven herzien en waar nodig aan te vullen.

Autorisaties en toegang (art 6 en 6a Wpg)

De verwerkingsverantwoordelijke dient een systeem van autorisaties te onderhouden dat voldoet aan de vereisten van zorgvuldigheid en evenredigheid.

Bevindingen 2023: in 2023 is door Pi-NL het systeem van rolgebaseerde autorisaties vervangen door een functiegericht autorisatiesysteem. Hiermee worden autorisaties transparanter, zorgvuldiger en meer gericht ('need-to-know basis') toegekend. Via een steekproef heeft de FG voor een vijftal functies gecontroleerd of de feitelijke bevoegdheden (systeemautorisaties) overeenkwamen met de vastgelegde autorisaties. Dit bleek inderdaad het geval te zijn.

Verwerkers (art 6c Wpg)

Ook de partijen die passagiersgegevens verwerken ten behoeve van de Pi-NL dienen passende technische en organisatorische maatregelen en procedures te hebben geïmplementeerd zodat bij de verwerking wordt voldaan aan de PNR-wet en de van overeenkomstige verklaarde artikelen uit de Wpg. De uitvoering van verwerkingen door een verwerker dient te zijn geregeld in een schriftelijke overeenkomst.

Bevindingen 2023: er zijn in 2019 verwerkersafspraken ("Verwerkersafpraak PNR-gegevens, 17 juni 2019") gemaakt tussen Pi-NL, de Justitiële Informatiedienst van het ministerie van Justitie en Veiligheid en het Joint IV Commando van het ministerie van Defensie. In de FG-jaarrapportage 2022 is hierbij als aandachtspunt aangegeven dat ook deze verwerkers (die niet onder het toezicht van de FG Pi-NL vallen) moeten blijven aantonen dat wordt voldaan aan alle gestelde waarborgen voor het beschermen van persoonsgegevens. Het advies daarbij aan de verwerkingsverantwoordelijke was deze waarborgen en bijbehorende technische en organisatorische maatregelen met betreffende verwerkers verder uit te werken en de bevestiging van de werking hiervan periodiek op te vragen en te (laten)

⁴ EDPS Opinion 6/2023 on the Proposals for Regulations on the collection and transfer of advance passenger information (API).

⁵ Door verwerkingsverantwoordelijke is in kaart gebracht welke impact de genomen maatregelen naar aanleiding van het Hofarrest hebben op de bescherming van persoonsgegevens. De FG heeft hierop geadviseerd.

controleren bij de verwerkers. Navraag leert dat de Justitiële Informatiedienst in 2025 verwacht volledig 'compliant' te zijn met alle 250 maatregelen die in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid staan benoemd. Het is bij de FG niet bekend voor welk deel van de maatregelen de Justitiële Informatiedienst op dit moment al compliant is. Advies aan de verwerkingsverantwoordelijke is om met de Justitiële Informatiedienst in gesprek te blijven over de voortgang op de maatregelen en waar nodig te stimuleren om zo snel mogelijk aan alle maatregelen te voldoen. Voor wat betreft de verwerking van passagiersgegevens (gefaciliteerd) door het Joint IV Commando van het ministerie van Defensie is voor zover de FG bekend geen nieuwe 'in control verklaring' afgegeven. Advies blijft hiermee om periodiek te herijken en te bevestigen dat wordt voldaan aan alle gestelde waarborgen voor het beschermen van persoonsgegevens.

Rechten van betrokkene (art 24a t/m 31c Wpg)

Een betrokkene (een luchtvaartpassagier) dient duidelijke informatie over de verwerking van passagiersgegevens te ontvangen en, op diens schriftelijke verzoek, binnen zes weken uitsluitend over de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens. Betrokkene kan deze gegevens laten rectificeren of vernietigen indien deze niet juist zijn (verwerkt).

Bevindingen 2023: De bedoelde informatie is beschikbaar op de website rijksoverheid.nl/onderwerpen/luchtvaart/reisgegevens-luchtvaart. In 2023 zijn 38 inzageverzoeken van betrokkenen binnengekomen, waarvan een tweetal tevens een verzoek tot verwijdering behelsden. De Pi-NL heeft viermaal het behandlungsproces van zes weken verdaagd met de wettelijk toegestane termijn van vier weken. De FG heeft opgetreden als contactpunt voor alle betrokkenen.

In de FG-jaarrapportage 2022 was het advies opgenomen om op de website nog duidelijker te maken dat de Pi-NL een *vergelijkende* functie heeft (vergelijken van passagiersgegevens met databanken, vorderingen etc.) en niet zelf *signaleert*. Berichten uit de media en vragen van betrokkenen maken duidelijk dat het vaak voor mensen niet duidelijk is wat precies de rol van de Pi-NL is en die van de bevoegde instanties, zoals politie en Koninklijke Marechaussee. Dit heeft nog niet plaatsgevonden.

Verder werd geadviseerd om ná het eerste contact dat betrokkenen met de FG leggen, in de vervolggcommunicatie (besluiten, vragen) het contact direct tussen de Pi-NL en de betrokkenen te laten plaatsvinden. Dit voorkomt nodeloze handelingen, draagt bij aan dataminimalisatie en versnelt en verduidelijkt het proces voor betrokkenen. Dit proces is nog in ontwikkeling.

Audits (art 33 Wpg)

Vierjaarlijks dient een *privacy audit* plaats te vinden bij de Pi-NL en jaarlijks een *interne audit* ter voorbereiding op de privacy audit. De privacy audit heeft betrekking op de wijze waarop het verwerken van passagiersgegevens is georganiseerd, de maatregelen en procedures die daarop van toepassing zijn en de werking van deze maatregelen en procedures.

Bevindingen 2023: In 2023 heeft een interne audit plaatsgevonden, uitgevoerd door een extern bureau. Deze audit is uitgevoerd aan de hand van 31 normen. De auditor heeft aan de hand van opzet, bestaan en werking het volgende vastgesteld:

- Aan 23 van voornoemde normen wordt volledig voldaan;
- Aan 4 normen wordt (groten)deels voldaan;
- Aan 1 norm wordt niet voldaan; en
- 3 normen zijn niet van toepassing

De norm waaraan niet werd voldaan, betreft de aanwezigheid van een procedure voor het rectificeren en vernietigen van persoonsgegevens (na een verzoek daartoe

van een betrokkene). De normen waar (groten)deels aan wordt voldaan, betreffen de aanwezigheid van (onderdelen van) werkinstructies en procesbeschrijvingen. Daarnaast betreft dit de constatering dat er geen proces is ingericht om de opvolging en implementatie van verbeterpunten uit periodiek uitgevoerde audits vast te stellen. Ten aanzien van dit laatste punt geldt het al eerdergenoemde advies om meer gedocumenteerd en planmatig invulling worden gegeven aan de bescherming van passagiersgegevens. De overige zaken waaraan niet of niet volledig werd voldaan, zijn inmiddels door Pi-NL hersteld.

Melding datalekken (art 33a Wpg)

De verwerkingsverantwoordelijke meldt een inbreuk op de beveiliging direct en uiterlijk binnen 72 uur nadat hij ervan heeft kennisgenomen aan de AP, tenzij het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk een risico voor de rechten en vrijheden van personen met zich meebrengt.

Bevindingen 2023: Door de Pi-NL zijn in 2023 vier mogelijke inbreuken op de beveiliging gemeld aan de privacy coördinator van de NCTV, waarvan drie binnen de gestelde termijn van 24 uur⁶. De privacy coördinator heeft de meldingen beoordeeld als datalek. Naar oordeel van de privacy coördinator betrof het in alle vier de gevallen minder gevoelige incidenten, zonder risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen. Er is derhalve geen melding bij de AP of aan betrokkenen gedaan. Door Pi-NL zijn maatregelen genomen om herhaling van dergelijke inbreuken te voorkomen. Advies aan Pi-NL blijft om *alle* (mogelijke) inbreuken op de beveiliging direct te melden bij de verwerkingsverantwoordelijke.

Spoedprocedure (H2.5 Aanwijzing opsporingsbevoegdheden)

In geval van dringende noodzaak behoort bij het indienen van een vordering door een bevoegde instantie een *spoedprocedure* tot de mogelijkheden. Een dergelijke spoedvordering dient vervolgens binnen drie dagen (72 uur) te worden geformaliseerd.

Bevindingen 2023: De formalisatie door het Openbaar Ministerie van spoedvorderingen die bij de Pi-NL zijn ingediend, heeft in 2023 weliswaar sneller en vollediger plaatsgevonden dan in 2022 het geval was - maar dit blijft wel een belangrijk aandachtspunt voor het OM, zoals onderstaande cijfers laten zien.

	2022		2023	
	#	%	#	%
Totaal aantal spoedvorderingen	327	100%	273	100%
Waarvan binnen termijn geformaliseerd	105	32%	126	46%
Waarvan buiten termijn geformaliseerd	197	60%	135	50%
Waarvan niet geformaliseerd	25	8%	12	4%

Tabel 1: formalisatie van spoedvorderingen door het Openbaar Ministerie

CONCLUSIE

De wettelijke waarborgen voor het beschermen van persoonsgegevens zijn aanwezig in het primaire proces van de Pi-NL. Ook de interne cultuur en actiebereidheid om passagiersgegevens te beschermen zijn aanwezig bij de Pi-NL. De interne audit die in 2023 heeft plaatsgevonden liet verschillende verbeterpunten

⁶ Verwerkersafspraken PNR, 27 juni 2019

zien, die door Pi-NL zijn opgepakt. Zowel de verwerkingsverantwoordelijke als de Pi-NL hebben veel tijd en energie gestoken in het opvolgen van het arrest van het Europese Hof uit 2022 dat mede betrekking had op de interpretatie van de PNR-richtlijn – specifiek met betrekking tot de bewaartermijn van passagiersgegevens en (de selectie van) intra-EU vluchten. De FG is intensief betrokken bij de hiertoe geïmplementeerde maatregelen. Deze lijken een goede balans te hebben gevonden tussen het doel van de PNR-wet enerzijds (bestrijding van terroristische en ernstige misdrijven) en de bescherming van persoonsgegevens anderzijds. Zaak blijft wel voor het ministerie van Justitie en Veiligheid en de Pi-NL continu te blijven monitoren en te evalueren of de verzameling en verwerking van passagiersgegevens inderdaad beperkt blijft tot het strikt noodzakelijke - conform de uitleg van het Europese Hof. Ander belangrijk aandachtspunt is het doorpakken op de planmatige en gestructureerde aanpak van de bescherming van persoonsgegevens die door de Pi-NL in 2023 in gang is gezet.

4 Statistieken

Hieronder volgen de statistieken over de mate waarin passagiersgegevens op grond van de artikelen 9a tot en met 16 van de PNR-wet zijn verstrekt, doorgegeven of verzocht in 2023.

Toelichting:

In onderstaande tabel worden de volgende afkortingen gebruikt:

- BINL: Nederlandse bevoegde instantie, zoals vermeld in de PNR-wet (het Openbaar Ministerie, de politie, de bijzondere opsporingsdiensten, de Koninklijke Marechaussee en de Rijksrecherche).
- OvJ: officier van justitie
- PIU: Passenger Information Unit, te weten een passagiersinformatie-eenheid uit een andere lidstaat
- BIEU: Bevoegde instantie uit een Europese lidstaat.

Nota bene 1: Op dit moment verstrekt de Pi-NL niet rechtstreeks aan derde landen. Indien een derde land om passagiersgegevens verzoekt, verloopt dit via een internationaal rechtshulpverzoek aan het (Landelijk) Internationaal Rechtshulp Centrum.

Nota bene 2: één vordering kan in de praktijk tot nul, een of meerdere verstrekkingen leiden (bijvoorbeeld omdat een passagier meerdere vluchten heeft gemaakt).

1	Vorderingen	
1.1	Totalen algemeen	
1.1.1	Aantal aangemaakte vorderingen	4.072
1.1.2	Aantal aangemaakte vorderingen met toestemming OvJ demaskeren	899
	BINL - PINL	
1.2	Aantal vorderingen van BINL aan PINL TRIP (9 PNR)	
1.2.1	Aantal ontvangen vorderingen van BI NL	3.152
1.2.2	Aantal verzoeken met toestemming OvJ demaskeren	703
	BINL - PINL - PIU - PINL - BINL	
1.3	Aantal verzoeken door PINL bij PIU t.b.v. BINL (14 PNR lid 2 en 3)	
1.3.1	Aantal ontvangen vorderingen van BI NL met toestemming vorderen bij PIU	396
1.3.2	Aantal verzoeken met toestemming OvJ demaskeren	95
1.3.3	Aantal door Pi-NL verstuurd verzoeken aan PIU tv BINL	370
	BINL - PIU - BINL	
1.4	Aantal door BI NL rechtstreeks verstuurd verzoeken aan PIU (16 PNR lid 1 en 2) i.h.k.v. dringende noodzaak	
1.4.1	Aantal ontvangen afschriften van verzoek BINL verzonden door PIU	-

	PIU- PIU	
1.5	PIU - PIU (10 PNR lid 2)	
1.5.1	Ontvangen verzoeken van PIU	764
1.5.2	Aantal verzoeken PIU met toestemming OvJ-EU demaskeren	142
	PIU- PIU Spontaan	
1.6	Ontvangen verzoeken van PIU (10 PNR lid 2)	
1.6.1	Aantal spontane verstrekkingen aan PIU (10 PNR lid 1 jo. 6 lid 1 en 2) o.g.v. vergelijking databank of RCS	-
	PINL - PIU	
1.8	Aantal spontane verzoeken van PINL aan PIU (14 PNR lid 1)	
1.8.1	Aantal spontane verzoeken	-
	PIU - PINL Extra pushes	
1.9	Aantal ontvangen PIU verzoeken om extra push van luchtvaartmaatschappijen aan PINL (11 PNR)	
1.9.1	Aantal ontvangen verzoeken van PIU om extra NL push	-
1.10	PINL - PIU Extra pushes	
1.10.1	Aantal naar PIU verstuurde Pi-NL-verzoeken extra push van luchtvaartmaatschappij (15 PNR lid 1)	-
	BIEU - PINL - BIEU	
1.11	BIEU-verzoeken met dringende noodzaak rechtstreeks aan PINL (10 PNR lid 4 jo 13 PNR)	
1.11.1	Aantal BIEU-verzoeken aan Pi-NL	9
1.11.2	Aantal BIEU-verzoeken met toestemming OvJ demaskeren	-
1.11.3	Aantal door PINL verzonden afschriften van verzoek BI EU aan PIU	-
	Europol - PI-NL - Europol	
1.12	Aantal verzoeken van Europol (via DLIO/Siena) aan Pi-NL (12 PNR lid 1)	
1.12.1	Aantal ontvangen verzoeken van Europol	83
1.12.2	Aantal verzoeken met toestemming OvJ demaskeren	33
	3e land - PI-NL - 3e Land	
1.13	Aantal verstrekkingen door PINL aan 3e land van PNR-data (13 PNR lid 1)	
1.13.1	Aantal ontvangen verzoeken van 3e land	64
1.13.2	Aantal verzoeken met toestemming OvJ demaskeren	21
1.13.3	Verzoek om toestemming PIU verzonden door PINL aan PIU	-

	PIU - PINL - 3e Land	
1.14	Aantal verstrekkingen door PINL aan 3e land van data van andere PIU zonder voorafgaande toestemming PIU (13 PNR lid 2)	
1.14.1	Notificatie verzonden door PINL aan PIU	-
2	Verstrekkingen	
2.1	Totalen algemeen	
2.1.1	Aantal verstrekkingen o.g.v. vordering/verzoek subject	11.731
2.1.2	Aantal verstrekte vluchtlijsten	2.220
2.1.3	Aantal verstrekkingen o.g.v. SIS2 matches	5.521
2.1.4	Aantal verstrekkingen o.g.v. risico criteria set	754
2.1.5	Aantal verstrekkingen van gedemaskeerde persoonsgegevens	5.925
	BINL - PINL (9 PNR)	
2.2	Aantal verstrekkingen van PINL aan BINL	
2.2.1	Aantal verstrekkingen van PINL aan BINL	12.841
2.2.2	Aantal verstrekkingen van gedemaskeerde persoonsgegevens aan BINL	5.469
	BINL - PINL - PIU - PINL - BINL	
2.3	Aantal verzoeken door PINL bij PIU t.b.v. BINL (14 PNR lid 2 en 3)	
2.3.1	Aantal verstrekkingen van PIU via PINL aan BI NL	417
2.3.2	Aantal verstrekkingen van PIU in Siena (NB. 100% overnemen)	-
2.3.3	Aantal verstrekkingen PIU van gedemaskeerde persoonsgegevens tv BINL	-
	BINL-PIU - BINL	
2.4	Aantal door BI NL rechtstreeks verstuurd verzoeken aan PIU (16 PNR lid 1 en 2) i.h.k.v. dringende noodzaak	
2.4.1	Van BINL ontvangen kopie van PIU-verstrekkingen	-
	PIU - PIU (10 PNR lid 2)	
2.5	Aantal verstrekkingen (via DLIO/Siena) aan PIU	
2.5.1	Aantal verstrekkingen (via DLIO/Siena) aan PIU	1.560
2.5.2	Aantal verstrekkingen van gedemaskeerde persoonsgegevens aan PIU	362
	PIU- PIU Spontaan	
2.6	Aantal spontane verstrekkingen aan PIU (10 PNR lid 1 jo. 6 lid 1 en 2) o.g.v. vergelijking databank of RCS	
2.6.1	Spontane verstrekking van PINL aan PIU	-

2.7	Aantal door PINL ontvangen spontane verstrekkingen van PIU t.b.v. BINL doorgegeven aan BINL (09a PNR jo. 8 PNR)	
2.7.1	Aantal ontvangen spontane verstrekking van PIU	-
2.7.2	Aantal door Pi-NL aan BINL doorgegeven spontane verstrekkingen van PIU	-
2.8	Aantal spontane verzoeken van PINL aan PIU (14 PNR lid 1)	
2.8.1	Aantal ontvangen spontane verstrekkingen van PIU	-
2.9	Aantal PINL-verstrekkingen om extra push van luchtvaartmaatschappijen aan PIU (11 PNR)	
2.9.1	Aantal PI-NL-verstrekkingen aan PIU van extra NL push	-
2.10	Aantal van PIU ontvangen PIU-verstrekkingen extra push van luchtvaartmaatschappij (15 PNR lid 1)	
2.10.1	Aantal verstrekkingen van PIU van extra PIU push aan PINL	-
	BIEU - PINL - BIEU	
2.11	PINL rechtstreekse verstrekkingen aan BIEU met dringende noodzaak (10 PNR lid 4 jo 13 PNR)	
2.11.1	Aantal verstrekkingen door Pi-NL aan BI EU	6
2.11.2	Aantal verstrekkingen van gedemaskeerde persoonsgegevens aan BI EU	-
	Europol - PI-NL- Europol	
2.12	Aantal verstrekkingen PINL (via DLIO/Siena) t.b.v. Europol (12 PNR lid 1)	
2.12.1	Aantal PI-NL-verstrekkingen aan Europol	208
2.12.2	Aantal PI-NL-verstrekkingen van gedemaskeerde persoonsgegevens aan Europol	52
	3e land - PI-NL - 3e Land	
2.13	Aantal verstrekkingen door PINL aan 3e land van PNR-data (13 PNR lid 1)	
2.13.1	Aantal verstrekkingen door PINL aan 3e land	91
2.13.2	Aantal verstrekkingen van gedemaskeerde persoonsgegevens aan 3e landen	42
2.13.3	Aantal vooraf gegeven toestemmingen van PIU	-
2.13.4	Aantal akkoord verwerkingsverantwoordelijk	-
	PINL - 3e Land zonder voorafgaande toestemming PIU	
2.14	Aantal verstrekkingen door PINL aan 3e land van data van andere PIU zonder voorafgaande toestemming PIU (13 PNR lid 2)	
2.14.1	Aantal verstrekkingen PIU-verstrekkingen door PINL aan 3e land	-
2.14.2	Aantal verstrekkingen van gedemaskeerde persoonsgegevens aan 3e landen	-

5 Bijlagen

5.1 Lijst van passagiersgegevens⁷

1. PNR-bestandslocatie.
2. Datum van reservering en afgifte van het biljet.
3. Geplande reisdatum of -data.
4. Naam of namen.
5. Adres en contactgegevens, waaronder telefoonnummer en e-mailadres.
6. Alle betalingsinformatie, met inbegrip van het factuuradres.
7. Volledige reisroute voor dit specifieke PNR.
8. Informatie betreffende reizigers die gebruik maken van een loyaliteitsprogramma voor frequent reizen.
9. Reisbureau of reisagent.
10. Reisstatus van de passagier, met inbegrip van bevestigingen, check-in-status en «no-show» of «go-show»-informatie.
11. Opgesplitste of opgedeelde PNR-informatie.
12. Algemene opmerkingen, waar onder wordt begrepen alle beschikbare informatie over niet-begeleide minderjarigen jonger dan 18 jaar, zoals naam en geslacht van de minderjarige, leeftijd, talen die de minderjarige spreekt, naam en contactgegevens van de persoon die de minderjarige begeleidt naar het vertrek en de aard van de relatie van deze persoon met de minderjarige, naam en contactgegevens van de persoon die de minderjarige afhaalt bij aankomst en de aard van de relatie van deze persoon met de minderjarige, functionaris voor vertrek en aankomst.
13. Informatie uit de biljetuitgifte («ticketing field»-informatie), waaronder wordt begrepen het biljetnummer, de uitgiftedatum van het reisbiljet, biljettentickets voor enkele reizen en geautomatiseerde prijsnotering van reisbiljetten.
14. Zitplaatsinformatie, waaronder het zitplaatsnummer.
15. Informatie over gemeenschappelijke vluchtnummers.
16. Alle bagage-informatie.
17. Aantal en namen van de andere reizigers in het PNR.
18. Alle verzamelde API-gegevens (Advance Passenger Information), waaronder wordt begrepen soort, nummer, land van afgifte en geldigheidsdatum van een identiteitsdocument, nationaliteit, familienaam, voornaam, geslacht, geboortedatum, luchtvaartmaatschappij, vluchtnummer, datum van vertrek, datum van aankomst, luchthaven van vertrek, luchthaven van aankomst, tijdstip van vertrek, tijdstip van aankomst.
19. Alle vroegere wijzigingen in de onder de punten 1 tot en met 18 genoemde passagiersgegevens.

⁷ Bijlage 1 bij de PNR-wet.

5.2 Lijst van strafbare feiten⁸

1. Deelneming aan een criminele organisatie.
2. Mensenhandel.
3. Seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie.
4. Illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen.
5. Illegale handel in wapens, munitie en explosieven.
6. Corruptie.
7. Fraude, met inbegrip van fraude ten nadele van de financiële belangen van de Unie.
8. Witwassen van opbrengsten van criminaliteit en valsemunterij, met inbegrip van namaak van de euro.
9. Computercriminaliteit/cybercriminaliteit.
10. Milieumisdrijven, met inbegrip van de illegale handel in bedreigde diersoorten en de illegale handel in bedreigde planten- en boomsoorten.
11. Hulp bij illegale binnenkomst en illegaal verblijf.
12. Moord, doodslag en zware mishandeling.
13. Illegale handel in menselijke organen en weefsels.
14. Ontvoering, wederrechtelijke vrijheidsberoving en gijzeling.
15. Georganiseerde en gewapende diefstal.
16. Illegale handel in cultuurgoederen, waaronder antiquiteiten en kunstvoorwerpen.
17. Namaak van producten en productpiraterij.
18. Vervalsing van administratieve documenten en handel in valse documenten.
19. Illegale handel in hormonale stoffen en andere groeibevorderaars.
20. Illegale handel in nucleaire of radioactieve stoffen.
21. Verkrachting.
22. Misdrijven die onder de rechtsmacht van het Internationaal Strafhof vallen.
23. Kaping van vliegtuigen/schepen.
24. Sabotage.
25. Handel in gestolen voertuigen.
26. Industriële spionage.

NB: naast bovenstaande ernstige misdrijven vallen ook de in artikel 83 en 83b van het Wetboek van Strafrecht benoemde terroristische misdrijven onder de doelbinding van de Pi-NL.

⁸ Bijlage 2 bij de PNR-wet.

5.3 Passagiersgegevens: API en PNR

Artikel 4 van de PNR-wet stelt dat een luchtvaartmaatschappij van elke vlucht aan de passagiersinformatie-eenheid de passagiersgegevens verstrekt waarover zij ten behoeve van haar bedrijfsvoering beschikt. Conform de bijlage bij de wet betreft dit de Passenger Name Records (PNR) en Advance Passenger Information (API) - voor zover de luchtvaartmaatschappij hier dus over beschikt.

PNR is de informatie die een luchtvaartmaatschappij nodig heeft om haar eigen bedrijfsproces goed te kunnen uitvoeren. Bijvoorbeeld de datum van reservering, contactgegevens, bagage-informatie en eventuele beschikbare check-in en boardinggegevens.

API is informatie die door overheidsinstanties wordt gebruikt voor hun (grens)toezichttaken; deze wordt dus specifiek door luchtvaartmaatschappijen met dit doel verzameld. API betreft de gegevens uit het reisdocument (zoals naam en nationaliteit), over de vlucht (zoals het vluchtnummer en tijdstip van vertrek) en over de reisroute.

Voor beiden soorten passagiersgegevens geldt dat er op grond van de PNR-richtlijn en PNR-wet geen *verzamelplicht* is voor luchtvaartmaatschappijen. Alleen de gegevens waarover zij reeds beschikken dienen te worden doorgestuurd aan de passagiersinformatie-eenheid.